

Onderwerp: Voortgang en planning transformatieprogramma sociaal domein
BBV nr: 2016/95818

1. Inleiding

Vanaf 2015 zijn we als gemeente verantwoordelijk voor vrijwel de gehele maatschappelijke ondersteuning van inwoners in Haarlem. De gemeente heeft veel nieuwe taken en verantwoordelijkheden, waar we ons al een aantal jaren op voorbereid hebben. De transitie van het sociaal domein is de grootste verandering in de zorg van de laatste decennia. Daarbij was de decentralisatie van taken naar gemeenten niet meer dan een eerste stap. Want uiteindelijk gaat het om de transformatie van de zorg, de echte systeem- en cultuurveranderingen.

In het najaar van 2015 heeft het college een transformatieprogramma vastgesteld¹, waarin aan de hand van vijf thema's wordt geschetst hoe we verder gaan werken aan de transformatie. De thema's zijn:

- Thema 1: Bestrijd de paarse krokodil
- Thema 2: Organiseren van samenhang en integraliteit
- Thema 3: Ontzorgen en innoveren
- Thema 4: Preventie
- Thema 5: Langer zelfstandig wonen

Met deze nota wil het college de raad informeren over de voortgang en de planning van het transformatieprogramma, voor zover deze niet separaat zijn verschenen via de kwartaal-rapportages sociaal domein. Het betreft met name de transformatie-onderwerpen: kanteling van voorzieningen, verwerving, positionering sociaal wijkteam en toegang. Daarnaast beschrijven we de samenhang met onderwerpen voortvloeiend uit de participatiewet.

De planning geeft inzicht in de verschillende besluiten die het college nog moet nemen in de komende periode, en de wijze waarop we de commissie Samenleving hierbij willen betrekken. Deze collegebesluiten staan nog niet opgenomen in de raadsjaaragenda.

Tot slot maakt deze planning inzichtelijk dat het college de inkoop van voorzieningen Jeugd en Wmo een jaar uitstelt. In samenspraak met de gemeenten in de regio Zuid en Midden Kennemerland wil het college gebruik maken van de optie tot verlenging van de overeenkomsten Jeugd, Wmo en participatiewet.

2. Besluitpunten college

1. Het college stelt de voortgangsrapportage transformatieprogramma vast.
2. Het college besluit gebruik te maken van de optie tot verlenging met in ieder geval één jaar van de overeenkomsten Jeugd, Wmo en Participatiewet, met wijzigingen, zodat deze doorlopen tot 1 januari 2018.
3. De financiële gevolgen staan opgenomen in de programmabegroting.

¹ Nota 'transformatieprogramma sociaal domein', BBV nr: 2015/168421

4. De betrokkenen – zorgaanbieders en regiogemeenten - worden geïnformeerd over het besluit.
5. Het besluit wordt ter bespreking aangeboden aan de commissie Samenleving.

3. Beoogd resultaat

Het transformatieprogramma betreft een verdere inrichting van het sociaal domein zodanig dat deze betaalbaar en toekomstbestendig is en waarbij de burger – uitgaande van eigen kracht en zelfredzaamheid - die ondersteuning krijgt die bij hem past.

4. Argumenten

Voortgangsrapportage geeft inzicht in stand van zaken en planning

Deze rapportage geeft beknopt inzicht in de voortgang en de planning van het transformatieprogramma, voor zover deze niet separaat zijn verschenen via de kwartaalrapportages sociaal domein.

De planning geeft inzicht in de verschillende besluiten die het college nog moet nemen in de komende periode, en de wijze waarop we de commissie Samenleving hierbij willen betrekken. Deze collegebesluiten staan nog niet opgenomen in de raadsjaaragenda.

Verlenging van contracten geeft ruimte voor de transformatieopgave

We hebben nog maar één jaar ervaring opgedaan met de nieuwe taken en in dat jaar is er nog veel tijd en inzet nodig geweest voor het inrichten van processen en systemen. Voor het formuleren van een nieuw program van eisen is één jaar ervaring onvoldoende basis als het gaat om kwaliteit, product en productontwikkeling en innovaties.

Het is daarnaast niet mogelijk om het transformatieprogramma uit te voeren zonder onze contracten met een jaar te verlengen. De keuzes waar we in het kader van de transformatie voor staan, vragen tijd, draagvlak en zorgvuldigheid richting aanbieders en hun klanten, zowel in de voorbereidende analyses zelf als de uiteindelijke implementatie van de te maken keuzes. We hebben met de zorgaanbieders nog geen methodes kunnen ontwikkelen richting vormen van resultaatfinanciering.

Het verlengen van de contracten Participatiewet creëert ruimte voor het implementeren van het nieuw te ontwikkelen beleid ten aanzien van re-integratie.

Verlenging van contracten geeft ruimte voor een beter gefundeerd programma van eisen

Ter voorbereiding op een verwervingstraject willen we ruimte inbouwen om niet alleen de zorgaanbieders maar met name ook de klanten (eindgebruikers) een rol te geven in het opstellen van een program van eisen. Juist de eindgebruikers kunnen ons naar verwachting veel input geven over inhoud en kwaliteitseisen ten aanzien van de benodigde producten en dienstverlening. Dat betekent dat we hiervoor tijd moeten reserveren.

Verlenging contracten niet zonder voorbehouden

Het algemene besluit om de contracten met een jaar te verlengen, sluit niet uit dat we op individueel contractniveau kunnen besluiten om niet tot verlenging over te gaan. Hierbij spelen overwegingen van kwaliteit en (cliënt)ervaring een rol.

Verlenging van contracten niet zonder wijzigingen

Hoewel de contracten met een jaar worden verlengd, zullen deze wat de gemeente betreft niet onveranderd blijven. Binnen de juridische mogelijkheden zullen we in samenspraak met de opdrachtnemers wijzigingen doorvoeren passend bij de opgaven uit het transformatieprogramma, zoals de mogelijke kanteling van voorzieningen, de positionering van het sociaal wijkteam, eventuele wijzigingen in bekostigingsmodellen et cetera.

Financiële gevolgen staan opgenomen in de programmabegroting

De kosten van de voorzieningen Jeugd en Wmo staan opgenomen in de programmabegroting, waarbij het principe 'rijksbudget is werkbudget' als norm wordt gehanteerd.

5. Kanttekeningen en risico's

Financiële risico's

De oplopende rijksbezuinigingen Jeugd en Wmo vormen een risico, zeker waar sprake is van een open-einde-regeling of de onwenselijkheid van het ontstaan van wachtlijsten. Een buffer voor dit risico is gevormd door de reserve sociaal domein en met het uitgangspunt 'rijksbudget is werkbudget'. Daarnaast bevat het transformatieprogramma interventies die een bijdrage moeten leveren aan het verder beperken van dit risico. Ook bij het verlengen van contracten zal opnieuw gekeken worden naar tariefafspraken.

6. Uitvoering

In de komende periode staan de volgende collegebesluiten gepland, die het college ter bespreking aan de commissie Samenleving wil aanbieden:

Collegebesluit	Omschrijving	Planning
Van maatwerkvoorziening naar basisinfrastructuur of sociaal wijkteam	Analyses dagbesteding en begeleiding naar kantelingsmogelijkheden	Mei/juni
Doorontwikkeling sociaal wijkteam	Discussienota positionering sociaal wijkteam in sociaal domein, eventuele verbreding van functies en inclusief organisatiemodel	Mei/juni
Strategische nota werk en inkomen	Betreft koerswijziging met betrekking tot inzet zittend bestand Participatiewet	Juni
Doorontwikkeling sociaal wijkteam	Definitieve positionering sociaal wijkteam in sociaal domein, eventuele verbreding van functies en inclusief organisatiemodel	September
Verweringsstrategie Jeugd en Wmo	Beschrijving van de wijze van verwerving van voorzieningen Jeugd en Wmo richting 1 januari 2018	Oktober
Programma van Eisen Jeugd en Wmo	Programma van eisen met inachtneming van kanteling basisinfrastructuur en met aanvullingen op basis van geconstateerde lacunes in het aanbod	Januari 2017

Samenhangende collegebesluiten, wel al opgenomen in de raadsjaaragenda:

Collegebesluit	Omschrijving	Planning
Evaluatie pilots Participeren naar vermogen	Evaluatie pilots Participeren naar vermogen	Juni/Juli
Beleidsplan schulddienstverlening	Periodiek beleidsplan afdeling schulddienstverlening conform wetgeving	Mei
Re-integratiebeleid	Herijking re-integratiebeleid, mede op basis van evaluatie pilots Participeren naar vermogen	November

7. Bijlagen

Voortgangsrapportage transformatieprogramma

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester